

[Gert Petersen]

dengang denne ledelse blev valgt frit. Vi er overbevist om, at de konservative kræfter i disse lande i det lange løb vil være ude af stand til at dæmme op for det socialistiske demokrati, som blev bebudet dengang, at det sluttelig vil overvinde hindringerne, fordi det har historiens stærkeste kræfter på sin side.

Men når det er sagt, kan vi naturligvis ikke se bort fra, at den krænkelse af menneskerettigheder, der stadig finder sted i visse socialistiske lande, er blevet langt mindre omfangsrig – der er overhovedet ingen sammenligning – end den var for 20–30 år siden. Det vil sige, at udviklingen, selv om den har bevæget sig i siksak og med tilbageslag, i alt væsentligt er gået meget kraftigt frem.

Dér, hvor der for alvor er brug for verdensoffentlighedens koncentrerede interesse, og hvor det åbenbart er svært at få interessen koncentreret fra et flertal, om ikke nødvendigvis i den danske befolkning, så i hvert fald i denne sal, er dér, hvor tortur er dagligdag, hvor hundredtusinder forjages eller spærres inde under umenneskelige forhold, hvor tusinder af mennesker myrdes af officielt og uofficielt politi og millioner holdes nede i sult og sygdom. Det er lande som Chile, hvor man først her for ganske nylig efter 5 års forløb har ophævet den totale, natlige spærretid i landets hovedstad og de store byer, hvor 2.500 mennesker simpelt hen er forsvundet. Man ved ikke, om de er arresteret, man ved ikke, om de er skudt, man kender intet til deres skæbne. Det er lande som Argentina, hvor uofficielt politi terroriserer alt, hvad der hedder opposition. Det er lande som Brasilien, hvorfra Amnesty International har givet rystende beretninger om anvendelse af tortur. Det er lande som Sydafrika, hvor, bare for at tage et enkelt eksempel, en sort borger kun har ret til at leve i byerne på dispensation, og når som helst kan bystyret fjerne vedkommende og hans familie med den begrundelse, at han eller hun ikke er a good citizen, en god borger. Det er lande som Indonesien, hvor der endnu, efter hvad Amnesty International for ikke ret længe siden oplyste, befinder sig 40.000 mennesker i koncentrationslejre. Det er resterne af de 200.000–300.000, som blev indespærret, da det nuværende styre kom til magten. Det er lande som Sydkorea. Og mange flere eksempler kunne nævnes.

Disse lande har alle ét tilfælles. De er alle sammen lande, hvis herskerklasser holdes ved magten af imperialismen, holdes ved magten af de vestlige stormagter. Derfor kan vi selvfølgelig ikke støtte den form for kampagne, som kristeligt folkeparti her har lagt op til, og som svarer meget godt til og måske endda er inspireret af præsident Carters kampagne.

Præsident Carters kampagne har efter vor opfattelse tre hovedformål. For det første at slette sporene efter den for USA dybt kompromitterende krig i Indokina, for det andet at bære en ideologisk offensiv mod Sovjetunionen og dennes allierede og diskreditere socialismen og for det tredje at forebygge og afværge ægte og brede folkelige sociale rejninger i de af USA afhængige stater.

Det er rørende, at Carter taler med en kritisk kardinal i Brasilien. Så går det jo nok. Vi har jo Carter på vor side, tænker folket. Men hvad de ikke ved, er, at Carter bare bliver ved med at pumpe milliarder af dollars, eller i hvert fald hundreder af millioner af dollars, ind i det brasilianske militær, og at han stiller CIA-eksperter til rådighed for Brasiliens betrængte sikkerhedspoliti.

Det var efter min opfattelse overordentlig trist, at det lykkedes præsident Carter og den amerikanske regering at få vestmagterne inklusive Danmark til fortrinsvis at bruge Beogradkonferencen til en diskussion om menneskerettighederne, i stedet for at man havde koncentreret opmærksomheden om, hvordan sikkerheden og samarbejdet udvikles i Europa.

Som det rigtigt blev sagt af ministeren – jeg synes, det blev påpeget meget godt – var sikkerhedskonferencen altså mere end bare det, man kalder kurv III, som i øvrigt er noget særdeles konkret og ikke menneskerettigheder i sådan den allerbredeste forstand; det er spørgsmålet om familiesammenføring, bedre information osv. Men bortset fra denne kurv III er sikkerhedskonferencen også en kurv II og ikke mindst en kurv I, og jeg synes, det havde været nok så vigtigt i denne usikre verden, om man havde koncentreret opmærksomheden noget mere omkring kurv I, og hvad der kan gøres på det område, som hedder sikring af freden i Europa.

Til syvende og sidst er retten til at leve den mest fundamentale menneskeret. Derfor kan man ikke adskille arbejdet for at sikre